

Wet van 30 juli 1963 houdende de taalregeling in het onderwijs

HOOFDSTUK I. - Toepassingsgebied. Bepalingen.

Artikel 1: De officiële inrichtingen voor kleuter-, lager, middelbaar, normaal-, technisch, kunst- of buitengewoon onderwijs en dezelfde door het Rijk gesubsidieerde of erkende vrije inrichtingen, vallen onder de beschikkingen van deze wet.

Nochtans vallen de inrichtingen gevestigd in de gemeenten opgesomd in § 1 van artikel 7 van de wet op het gebruik van de talen in bestuurszaken, wat betreft de onderwijstaal en het tweede taalonderwijs, onder de beschikkingen van § 3 van ditzelfde artikel.

Artikel 2: De taalgebieden bedoeld in deze wet zijn die welke bepaald zijn door de wet op het gebruik van de talen in bestuurszaken.

Artikel 3: Worden met het oog op de bescherming van hun minderheden met een speciale regeling begiftigd :

1. de taalgrensgemeenten : Komen, Houtem, Neerwaasten, Waasten, Ploegsteert, Mesen, Moeskroen, Lowingen, Herseeuw, Dottenijs, Spiere, Helkijn, Ronse, Vloesberg, Bever, Mark, Edingen, Lettelingen, Herstappe, Moelingen, 's-Gravenvoeren, Sint-Martens-Voeren, Sint-Pieters-Voeren, Remersdaal, Teuven;
2. de gemeenten uit het Duitse taalgebied;
3. de gemeenten Malmédy, Bellevaux-Ligneuville, Bevercé, Faymonville, Robertville en Weismes, genoemd " gemeenten uit het Malmédysse ";
4. de gemeenten Baelen, Gemmenich, Hendrik-Kapelle, Homburg, Membach, Montzen, Moresnet, Sippenaeken, Welkenraedt.

HOOFDSTUK II. - Onderwijstaal.

Artikel 4: De onderwijstaal is het Nederlands in het Nederlandse taalgebied, het Frans in het Franse taalgebied en het Duits in het Duitse taalgebied, behoudens in de gevallen bepaald bij de artikelen 6 tot 8.

Artikel 5: In het arrondissement Brussel-Hoofdstad is de onderwijstaal het Nederlands of het Frans al naar keuze van het gezinshoofd, wanneer dit in bedoeld arrondissement verblijft.

De afdelingen waar het Nederlands de onderwijstaal is en de afdelingen waar het Frans de onderwijstaal is, alsmede de afdelingen met verschillend taalstelsel van kinderkribben, kleintjesoorden en peuterscholen mogen niet onder dezelfde directie worden geplaatst en hangen af van de inspectie van hun taalstelsel.

In hetzelfde arrondissement organiseert de Staat en subsidieert hij onder de voorwaarden bepaald door de Koning, de kinderkribben, kleintjesoorden, peuterscholen, alsmede het kleuter- en lager onderwijs, noodzakelijk opdat de gezinshoofden het recht kunnen uitoefenen hun kinderen over een redelijke afstand naar een inrichting van hun keuze te sturen, waar naargelang van het geval, de voor- of onderwijstaal het Nederlands of het Frans is.

Artikel 6: In de gemeenten opgesomd in artikel 3, mag het kleuter en lager onderwijs aan de kinderen verstrekt worden in een andere landstaal, indien deze taal de moedertaal of gebruikelijke taal is van de kind en indien het gezinshoofd in een dezer gemeente verblijft.

Dit onderwijs mag slecht worden ingericht op verzoek van een aantal gezinshoofden gelijk aan het aantal bepaald bij toepassing van artikel 4 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van de wetgeving betreffende het kleuter, lager, middelbaar, normaal, technisch en kunstonderwijs en die niet, op de afstand bepaald bij toepassing van hetzelfde artikel een school vinden die dergelijk onderwijs inricht.

De gemeente die de aanvraag bedoeld in het tweede lid ontvangt moet dit onderwijs inrichten. Het recht van de ouders zoals bepaald in artikel 4 van de wet van 29 mei 1959 moet geëerbiedigd worden.

Artikel 7: Artikel 4 is niet van toepassing op de kleuterscholen en lagere scholen die door de Staat op verzoek van de Minister van Landsverdediging te Aarlen, Leopoldsborg en Oostende zijn opgericht en slechts toegankelijk zijn voor kinderen van militairen behorende tot een ander taalstelsel dan dat van de streek waar zij gestationeerd zijn. Voor de toepassing van deze beschikking wordt het taalstelsel van de beroepsofficieren en de officieren van het aanvullingskader bepaald door de eerste taal waarvan zij een grondige kennis hebben; voor de andere militairen door het stelsel dat zij te gepasten tijde verklaard hebben het hunne te zijn.

Bij een met redenen omkleed, in Ministerraad overlegd en in extenso in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt koninklijk besluit, mag van de bepalingen van artikel 4 afgeweken worden ten voordele van :

1. klassen die slechts toegankelijk zijn voor kinderen die de gemeente van hun woonplaats verlaten hetzij om gezondheidsredenen, hetzij omdat hun ouders geen vaste verblijfplaats hebben en die, krachtens deze wet, in die gemeente onderwijs zouden ontvangen in een andere taal dan die van de streek waar de school gevestigd is;
2. afdelingen voor buitengewoon onderwijs, thans bestaande afdelingen voor technisch onderwijs, en thans bestaande afdelingen voor middelbaar onderwijs, die als didactische afdelingen dienen voor een universiteit en in dezelfde agglomeratie als deze universiteit gevestigd zijn. Deze afdelingen zijn slechts toegankelijk voor kinderen wier moedertaal of gebruikelijke taal niet de onderwijstaal is van het taalgebied waar de school gevestigd is, waarvan het gezinshoofd buiten dit gebied verblijft, of het voordeel geniet van de bijzondere regeling als bedoeld in artikel 40 van de wet op het gebruik der talen in bestuurszaken, evenals voor kinderen van vreemde nationaliteit wanneer het gezinshoofd behoort tot een volkenrechtelijke organisatie, een ambassade, een gezantschap of een consulaat.

Artikel 8: In de in het Duitse taalgebied gevestigde instellingen en onder de door de Raad van de Duitse cultuurgemeenschap bepaalde voorwaarden, kan een gedeelte van het programma vanaf het derde studiejaar van het lager onderwijs gegeven worden :

- a) in het Frans in de lagere, middelbare en hogere scholen met het Duits als voertaal;
- b) in het Duits in de lagere scholen met het Frans als voertaal.

De reglementaire besluiten van de Raad van de Duitse cultuurgemeenschap, bedoeld in het eerste lid, worden door de Regering binnen zes maanden aan de Wetgevende Kamers ter bekrachtiging voorgelegd.

Zij treden in werking nadat zij kracht van wet hebben gekregen.

HOOFDSTUK III. - Tweede taalonderricht.

Artikel 9: Het onderricht van de tweede taal mag in het lager onderwijs worden ingericht van het vijfde leerjaar af, naar rata van ten hoogste drie uren per week. In de in artikel 3, 2°, bedoelde gemeenten mag dat onderricht echter worden ingericht van het eerste jaar af.

De tweede taal is :

in het Nederlands taalgebied : het Frans;

in het Frans taalgebied : het Nederlands, het Duits of het Engels;

in het Duitse taalgebied : het Frans in de Duitstalige scholen, het Duits in de Franstalige scholen.

Artikel 10: Het onderricht van de tweede taal is verplicht in de lagere scholen van het arrondissement Brussel-Hoofdstad en van de gemeenten opgesomd in artikel 3, naar rata van drie uren per week in de tweede graad en van vijf uren per week in de derde en vierde graad. In de lagere scholen die bij toepassing van artikel 6 opgericht worden in de gemeenten opgesomd in artikel 3, 1°, wordt het aantal uren evenwel op respectievelijk vier en acht gebracht.

In het arrondissement Brussel-Hoofdstad, mag vanaf het eerste leerjaar lager onderwijs onderricht in

de tweede taal worden ingericht naar rata van twee uur per week. Dit onderricht behelst uitsluitend de gesproken taal. Het is niet verplicht voor de leerlingen.

De tweede taal is het Frans of het Nederlands. Zij mag het Duits zijn in de arrondissementen Verviers, Bastenaken en Aarlen.

Dit onderricht mag herhalingsoefeningen over de andere vakken van het leerplan omvatten.

In de gemeenten opgesomd onder 1° van artikel 3, mogen in het secundair onderwijs, een aantal vakken onderricht worden in de tweede taal. Deze vakken alsmede hun aantal, zullen voor elk van deze gemeenten door de Koning vastgesteld worden.

Artikel 11: In de inrichtingen voor secundair onderwijs van het arrondissement Brussel-Hoofdstad waar een tweede taal voorkomt op het leerplan, is die tweede taal het Frans of het Nederlands.

Artikel 12: Op verzoek van het gezinshoofd worden van de studie van de tweede taal vrijgesteld, de kinderen van vreemde nationaliteit wanneer het gezinshoofd behoort tot een volkenrechtelijke organisatie, een ambassade, een gezantschap of een consulaat, of wanneer het gezinshoofd niet in België verblijft.

HOOFDSTUK IV. - Taalkennis van het personeel.

Artikel 13: Een onderwijsinrichting mag voor haar bestuurs-, onderwijzend of administratief personeel slechts personen aanwerven die het bewijs hebben geleverd van hun grondige kennis van de onderwijstaal van de inrichting of, in de tweetalige inrichtingen, van de afdeling waaraan zij verbonden zullen worden.

Voor de leraars in andere levende talen dan de onderwijstaal, die in het bezit zijn van het vereiste diploma, volstaat het bewijs van een voldoende kennis.

Artikel 14: In de lagere scholen waar het onderwijs van de tweede taal wettelijk verplicht is, wordt dit onderwijs gegeven door een onderwijzer die het bewijs heeft geleverd van zijn grondige kennis van deze tweede taal en ten minste van zijn voldoende kennis van de onderwijstaal.

Artikel 15: Een kandidaat levert het bewijs van zijn grondige kennis van een taal zo hij, in deze taal, het diploma waarop zijn aanwerving steunt, heeft behaald, of zo hij een getuigschrift voorlegt waaruit blijkt dat hij, ten overstaan van een bij koninklijk besluit ingestelde examencommissie, geslaagd is voor een examen over de grondige kennis van die taal.

Een kandidaat levert het bewijs van zijn voldoende kennis van een taal, zo het diploma waarop zijn aanwerving steunt zulks vermeldt, of zo hij een getuigschrift voorlegt waaruit blijkt dat hij, ten overstaan van een bij koninklijk besluit ingestelde examencommissie, geslaagd is voor een examen over de voldoende kennis van die taal.

Artikel 16: Zo een inrichting moeilijkheden ondervindt om een kandidaat aan te werven die de vereiste taalbekwaamheid bezit, mag de Minister een tijdelijke afwijking toestaan op de bepalingen van de artikelen 13 en 14. De afwijking geldt slechts voor de duur van één jaar en kan slechts tweemaal hernieuwd worden.

HOOFDSTUK V. - Controle.

Artikel 17: Ieder schoolhoofd is verantwoordelijk voor de inschrijving van een leerling in een bepaald taalstelsel, overeenkomstig de bepalingen van (de artikelen 6 en 7) en van dit artikel.

Telkens als de moedertaal of de gebruikelijke taal van het kind het taalstelsel van zijn onderricht bepaalt, mag het schoolhoofd slechts tot inschrijving van een bepaald stelsel overgaan na voorlegging:

- a) hetzij van een getuigschrift van het schoolhoofd van de inrichting die de leerling verlaat, waarbij wordt bevestigd dat deze al zijn vorige studiën in de taal van dit stelsel heeft gedaan;
- b) hetzij van een taalverklaring van het gezinshoofd, geïssueerd door de taalinspectie telkens als deze de echtheid van die verklaring niet in twijfel trekt;
- c) hetzij van een beslissing van de commissie of van de in artikel 18 vermelde jury.

Wanneer het kind voor de eerste maal wordt ingeschreven in een kleuterschool, mag het schoolhoofd het kind nochtans inschrijven op voorlegging van een taalverklaring die binnen één maand voor nazicht aan de taalinspectie zal worden bekendgemaakt.

Voor de leerlingen die zich laten inschrijven in een school van het arrondissement Brussel-Hoofdstad en wier ouders buiten dit arrondissement verblijven, zal de onderwijstaal de taal van de streek van de verblijfplaats van de ouders zijn, behoudens andersluidende door de taalinspectie goedgekeurde verklaring van het gezinshoofd.

De Koning bepaalt de vorm van het getuigschrift en van de verklaring, die de nodige inlichtingen moeten bevatten ten einde het nagaan van echtheid ervan te vergemakkelijken.

Onverminderd de vervolgingen die elke valse of onjuiste inschrijving door het schoolhoofd kan meebrengen, stelt zij hem bloot aan tuchtstraffen of aan intrekking van de toelagen voor een periode die per overtreding zes maanden niet mag overschrijden.

Artikel 18: De onderwijsinrichtingen zijn onderworpen aan de taalinspectie waarvan de inrichting en de werking worden geregeld door de Koning.

De taalinspectie is inzonderheid belast met de doorlopende controle van de toepassing van de bepalingen van deze wet betreffende het taalstelsel van de leerlingen.

Alle taalverklaringen zullen geïnspecteerd worden door twee inspecteurs behorende tot de ene en tot de andere taalrol.

Als de twee inspecteurs het niet eens zijn, wordt het geval voorgelegd aan een door de Koning samengestelde commissie.

Het gezinshoofd kan bij een door de Koning samengestelde jury in beroep gaan tegen de beslissing hetzij van de inspecteurs, hetzij van de commissie.

De Koning bepaalt de procedure die voor de toepassing van dit artikel en van artikel 17 dient gevolgd en de termijnen die in acht genomen moeten worden.

HOOFDSTUK VI. - Homologatie.

Artikel 19: Gehomologeerd kunnen slechts worden de getuigschriften betreffende de studiën die overeenkomstig deze wet zijn gedaan in de inrichtingen vallend onder het eerste artikel en in de andere vrije instellingen.

Uitzondering wordt gemaakt voor de getuigschriften, bij afwijking van artikel 4 van onderhavige wet door een universiteit uitgereikt als sanctie van de studiën in een jaar voorbereidend tot de graad van kandidaat burgerlijk ingenieur.